

राष्ट्रीय मानव अधिकार आयोग

केन्द्रीय कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुर

सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५ र सूचनाको हकसम्बन्धी
नियमावली, २०६५ को नियम ३ बमोजिम प्रकाशित
त्रैमासिक कार्यसम्पादन विवरण

(२०८० कात्तिक १ गतेदेखि २०८० पुस मसान्तसम्म केन्द्रीय कार्यालयबाट
सम्पादन गरिएका प्रमुख क्रियाकलापहरू)

प्रकाशन गर्ने

दुर्गा पोखरेल
सहायक सूचना अधिकारी

झङ्करबहादुर रावल
सूचना अधिकारी

१. आयोगको स्वरूप र प्रकृति

मानव अधिकार आयोग ऐन, २०५३ बमोजिम २०५७ जेठ १३ मा स्थापना भएको राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगले नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ बाट संवैधानिक हैसियत प्राप्त गरेको हो । नेपालको वर्तमान संविधानले समेत आयोगलाई संवैधानिक हैसियत प्रदान गरेको छ । नेपालको संविधानको धारा २४८ र २४९ मा राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगसम्बन्धी व्यवस्था रहेको छ ।

नेपालको संविधानको धारा २४८ अनुसार आयोगमा अध्यक्ष र ४ जना सदस्य रहने व्यवस्था छ । राष्ट्रपतिबाट संवैधानिक परिषद्को सिफारिसमा नियुक्त हुने अध्यक्ष र सदस्यको पदावधि नियुक्ति भएको मितिले छ वर्षको हुन्छ । राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग एक स्वक्रियाशील तथा पीडितमुखी संस्था हो । आयोगका सम्पूर्ण क्रियाकलापहरू मानव अधिकारको संरक्षण र संवर्द्धनसँग सम्बन्धित हुन्छन् । मानव अधिकारको संरक्षण र संवर्द्धनका लागि आयोगले सरकार, राज्यका अन्य अङ्गहरू तथा नागरिक समाजसँग सहकार्य गर्दछ ।

२. आयोगको काम, कर्तव्य र अधिकार

मानव अधिकारको संरक्षण र संवर्द्धन आयोगको प्रमुख कार्य हो । नेपालको संविधानको धारा २४९ मा आयोगको काम, कर्तव्य र अधिकार उल्लेख गरिएको छ । यस्तै राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग ऐन, २०६८ को दफा ४ मा समेत आयोगका काम, कर्तव्य र अधिकारको उल्लेख गरी आयोगको काम, कर्तव्य र अधिकारलाई थप स्पष्ट गरिएको छ । नेपालको संविधानको धारा २४९ मा उल्लेख भएअनुसार आयोगको काम, कर्तव्य र अधिकार देहायबमोजिम रहेको छ :

(१) मानव अधिकारको सम्मान, संरक्षण र संवर्द्धन तथा त्यसको प्रभावकारी कार्यान्वयनलाई सुनिश्चित गर्नु राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगको कर्तव्य हुनेछ ।

(२) उपधारा १ मा उल्लिखित कर्तव्य पूरा गर्न लागि राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगले देहाय बमोजिमका काम गर्नेछ

(क) कुनै व्यक्ति वा समूहको मानव अधिकार उल्लङ्घन वा त्यसको दुरुत्साहन भएकोमा पीडित आफैं वा निजको तर्फबाट कसैले आयोगसमक्ष प्रस्तुत वा प्रेषित गरेको निवेदन वा उजुरी वा कुनै स्रोतबाट आयोगलाई प्राप्त भएको वा आयोगको जानकारीमा आएको विषयमा छानबिन तथा अनुसन्धान गरी दोषी उपर कारबाही गर्न सिफारिस गर्ने,

(ख) मानव अधिकारको उल्लङ्घन हुनबाट रोक्ने जिम्मेवारी वा कर्तव्य भएको पदाधिकारीले आफ्नो जिम्मेवारी पूरा नगरेमा वा कर्तव्य पालन नगरेमा वा जिम्मेवारी पूरा गर्न वा कर्तव्य पालन गर्न उदासीनता देखाएमा त्यस्तो पदाधिकारीउपर विभागीय कारबाही गर्न सम्बन्धित अधिकारी समक्ष सिफारिस गर्ने,

(ग) मानव अधिकार उल्लङ्घन गर्ने व्यक्ति वा संस्थाका विरुद्ध मुद्दा चलाउनु पर्ने आवश्यकता भएमा

- कानूनबमोजिम अदालतमा मुद्दा दायर गर्न सिफारिस गर्ने,
- (घ) मानव अधिकारको चेतना अभिवृद्धि गर्न नागरिक समाजसँग समन्वय र सहकार्य गर्ने,
- (ङ) मानव अधिकारको उल्लङ्घनकर्तालाई विभागीय कारबाही तथा सजाय गर्न कारण र आधार खुलाई सम्बन्धित निकाय समक्ष सिफारिस गर्ने,
- (च) मानव अधिकारसँग सम्बन्धित कानूनको आवधिक रूपमा पुनरावलोकन गर्ने तथा त्यसमा गर्नु पर्ने सुधार तथा संशोधनका सम्बन्धमा नेपाल सरकार समक्ष सिफारिस गर्ने,
- (छ) मानव अधिकारसँग सम्बन्धित अन्तर्राष्ट्रिय सन्धि वा सम्झौताको नेपाल पक्ष बन्नु पर्ने भएमा त्यसको कारणसहित नेपाल सरकारलाई सिफारिस गर्ने र नेपाल पक्ष बनिसकेका सन्धि वा सम्झौताको कार्यान्वयन भए वा नभएको अनुगमन गरी कार्यान्वयन नभएको पाइएमा त्यसको कार्यान्वयन गर्न नेपाल सरकार समक्ष सिफारिस गर्ने,
- (ज) मानव अधिकारको उल्लङ्घनका सम्बन्धमा राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगले गरेको सिफारिस वा निर्देशन पालन वा कार्यान्वयन नगर्ने पदाधिकारी, व्यक्ति वा निकायको नाम कानूनबमोजिम सार्वजनिक गरी मानव अधिकार उल्लङ्घनकर्ताको रूपमा अभिलेख राख्ने ।
- (३) मानव अधिकार आयोगले आफ्नो कार्य सम्पादन गर्दा वा कर्तव्य पालन गर्दा देहायबमोजिमको अधिकार प्रयोग गर्न सक्नेछ :-
- (क) कुनै व्यक्तिलाई आयोग समक्ष उपस्थित गराई जानकारी वा बयान लिने वा बकपत्र गराउने, प्रमाण बुझ्ने, दसी-प्रमाण दाखिला गर्न लगाउने सम्बन्धमा अदालतलाई भए सरहको अधिकार प्रयोग गर्ने,
- (ख) मानव अधिकारको गम्भीर उल्लङ्घन हुन लागेको वा भइसकेको सूचना आयोगले कुनै किसिमबाट प्राप्त गरेमा कुनै व्यक्ति वा निजको आवास वा कार्यालयमा विनासूचना प्रवेश गर्ने, खानतलासी लिने तथा त्यसरी खानतलासी लिँदा मानव अधिकारको उल्लङ्घनसँग सम्बन्धित लिखत, प्रमाण वा सबुत कब्जामा लिने,
- (ग) कुनै व्यक्तिको मानव अधिकार उल्लङ्घन भइरहेको कुरा जानकारी भई तत्काल कारबाही गर्नुपर्ने आवश्यक देखिएमा विनासूचना सरकारी कार्यालय वा अन्य ठाउँमा प्रवेश गर्ने र उद्धार गर्ने,
- (घ) मानव अधिकारको उल्लङ्घनबाट पीडितलाई कानूनबमोजिम क्षतिपूर्ति दिन आदेश दिने ।
- (४) राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगले आफ्नो काम, कर्तव्य र अधिकार मध्ये कुनै काम, कर्तव्य र अधिकार सो आयोगको अध्यक्ष, कुनै सदस्य वा नेपाल सरकारको कर्मचारीलाई तोकिएको शर्तको अधीनमा रही प्रयोग तथा पालन गर्ने गरी प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।
- (५) राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगको अन्य काम, कर्तव्य र अधिकार तथा कार्यविधि सङ्घीय कानूनबमोजिम

हुनेछ ।

२.१ आयोगका पदाधिकारीहरु

माननीय श्री तप बहादुर मगर - अध्यक्ष

माननीय श्री डा.सूर्य प्रसाद शर्मा ढुङ्गेल - सदस्य

माननीय श्री मिहिर ठाकुर - सदस्य

माननीय श्री मनोज दुवाडी - सदस्य

माननीय श्री लिली थापा - सदस्य

२.२ आयोगका पदाधिकारीहरुको कार्यविभाजन :

मा. श्री तप बहादुर मगर (अध्यक्ष)	मा. श्री डा.सूर्य प्र. शर्मा ढुङ्गेल (सदस्य)	मा. श्री मिहिर ठाकुर (सदस्य)	मा. श्री मनोज दुवाडी (सदस्य)	मा. श्री लिली थापा (सदस्य)
-अर्थ, प्रशासन -संवैधानिक निकाय -दातृ निकाय र अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध -कार्य विभाजनमा नपरेका सबै विषय	-सामूहिक अधिकारहरु -सङ्क्रमणकालीन न्याय -नागरिक समाजसँग सहकार्य - UPR, SDGs सम्बन्धी	-रणनीति, योजना र कार्यान्वयन -अनुगमन सम्बन्धी -उपभोक्ता, व्यवसाय र मानव अधिकार	-अनुसन्धान -आयोगको सिफारिस कार्यान्वयन -कानून पुनरावलोकन, परामर्श र ज्येष्ठ नागरिकसम्बन्धी	-प्रवर्द्धन, मानव अधिकार शिक्षा -सन्धि अनुगमन र सरकारी निकायसँग सम्बन्ध -महिला, बालबालिका र आप्रवासन -मानव बेचबिखन विरुद्धको विषय

३.आयोगमा रहने कर्मचारी सङ्ख्या र कार्य विवरण :

आयोगको केन्द्रीय कार्यालयका अतिरिक्त ६ वटा प्रदेश कार्यालय, ३ वटा प्रदेश शाखा कार्यालय र एउटा प्रदेश कार्यालय (प्रस्तावित) मा गरी जम्मा ३०९ जना कर्मचारीको दरबन्दी रहको छ । दरबन्दी विवरण तथा पदपूर्तिको अवस्था निम्नबमोजिम छ :

क्र.सं.	श्रेणी/तह	पद	जम्मा दरबन्दी	पदपूर्ति सङ्ख्या
१	विशिष्ट श्रेणी	सचिव	१	-
२	रा.प. प्रथम श्रेणी	सह-सचिव	९	५
३	रा.प. द्वितीय श्रेणी	उप-सचिव	२०	२०
४	रा.प. तृतीय श्रेणी	अधिकृत	१०७	७३
५	सहायक प्रथम	सहायक प्रथम	५८	१८
६	श्रेणीविहीन	सहायक कर्मचारी (सवारी चालक, सुरक्षा गार्ड, कार्यालय सहयोगी, माली र सरसफाई)	११४	९३
जम्मा			३०९	२०९

आयोगको साङ्गठनिक संरचना

राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगको सबैभन्दा माथिल्लो निकाय ५ जना पदाधिकारी रहेकोे आयोग हो । जसमा १ अध्यक्ष र ४ सदस्यसहित ५ जना पदाधिकारीहरू रहन्छन् । प्रशासनिक प्रमुखको रूपमा एकजना सचिव रहने आयोगमा सचिव मातहत ४ वटा विभाग, ७ वटा प्रदेश कार्यालय र ३ वटा प्रदेश शाखा कार्यालय छन् भने विभाग अन्तर्गत १४ वटा महाशाखा र मानव अधिकार प्रशिक्षण प्रतिष्ठान रहेका छन् ।

आयोगका विभागहरू

१. संरक्षण विभाग

यस विभाग अन्तर्गत अनुसन्धान महाशाखा, अनुगमन महाशाखा, अन्तर्राष्ट्रिय सन्धि अनुगमन महाशाखा र कानून महाशाखा रहेका छन् ।

२. संवर्द्धन विभाग

यस विभाग अन्तर्गत संवर्द्धन महाशाखा, सामूहिक अधिकार महाशाखा र लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशीकरण महाशाखा रहेका छन् ।

३. प्रशासन, योजना तथा अर्थ विभाग यस विभाग अन्तर्गत योजना, नीति तथा आन्तरिक मूल्याङ्कन महाशाखा, प्रशासन महाशाखा र आर्थिक प्रशासन महाशाखा र अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध महाशाखा रहेका छन् ।

४. समन्वय विभाग

यस विभाग अन्तर्गत वैठक समन्वय महाशाखा, प्रदेश कार्यालय समन्वय महाशाखा, सञ्चार, सूचना प्रविधि, प्रतिवेदन, प्राज्ञिक अनुसन्धान तथा प्रकाशन महाशाखा र मानव अधिकार प्रशिक्षण प्रतिष्ठान रहेका छन् ।

(अ) महाशाखाहरूले सम्पादन गर्ने कार्यहरू :

(क) कानून महाशाखा

- कानून पुनरावलोकनसम्बन्धी कार्य गर्ने,
- मानव अधिकारसम्बन्धी महत्वपूर्ण निर्णय प्रकाशन गर्ने
- आयोगलाई विपक्षी बनाई दर्ता भएका मुद्दामा बहस-पैरवी गर्ने,
- आवश्यक कानूनी मस्यौदा तयार गर्ने,
- कानूनी परामर्श प्रदान गर्ने,
- आयोगले तोकेका कानूनसम्बन्धी अन्य कार्यहरू गर्ने ।

(ख) अन्तर्राष्ट्रिय सन्धि अनुगमन महाशाखा

- अन्तर्राष्ट्रिय महासन्धि कार्यान्वयन अवस्थाको अनुगमन गर्ने,
- मानव अधिकार राष्ट्रिय कार्ययोजनासम्बन्धी अनुगमन गर्ने,
- विश्वव्यापी आवधिक समीक्षासम्बन्धी अनुगमन गर्ने,
- महासन्धि अनुमोदनको लागि आयोगले गर्ने सिफारिससम्बन्धी कार्य गर्ने,
- राज्यले तयार गरेको क्तबतभ च्छेउयचत उपर सुझाव तयार गर्ने,
- मानव अधिकारको समग्र अवस्थाको अनुगमन गर्ने ।

(ग) अनुसन्धान महाशाखा

- मानव अधिकार उल्लङ्घनसम्बन्धी उजूरी ग्रहण गर्ने,
- मानव अधिकार उल्लङ्घनका घटनामा अनुसन्धान/अनुगमन गर्ने,

- अनुसन्धान सम्पन्न भइसकेका उजुरीहरु निर्णयार्थ आयोगमा पेश गर्ने,
- निर्णय लेखन गर्ने,
- मानव अधिकार उल्लङ्घनका सम्बन्धमा आयोगको निर्णयबमोजिम पत्राचार/ताकेता गर्ने,
- उजुरी, कारवाहीसम्बन्धी अन्य कार्यहरु गर्ने ।

(घ) संवर्द्धन महाशाखा

- मानव अधिकार शिक्षासम्बन्धी कार्यक्रम गर्ने,
- मानव अधिकारसम्बन्धी चेतनामूलक कार्यक्रम गर्ने,
- मानव अधिकारसम्बन्धी वकालतको कार्य गर्ने,
- मानव अधिकारका विषयमा सूचनामूलक/शिक्षामूलक सामग्रीको निर्माण तथा वितरण गर्ने,
- मानव अधिकारसँग सम्बन्धित सङ्घ-संस्थाहरूसँग समन्वय/सहकार्यसम्बन्धी कार्य गर्ने ।

(ङ) लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशीकरण महाशाखा

- लैङ्गिक तथा सामाजिक विभेद हटाउन पहल गर्ने,
- महिलाको मानव अधिकारको अवस्थाबारे बहस पैरवी गर्ने,
- राज्यका हरेक तहमा महिला तथा अन्य सीमान्तीकृत समुदायको सहभागितामा अभिवृद्धि गर्न पहल गर्ने,
- महिला विरुद्ध हुने हिंसा तथा सीमान्तीकृत समुदायको मानव अधिकार हनन् विरुद्धमा कार्य गर्ने,
- महिला र पछाडि पारिएका समुदायको न्यायमा पहुँच वृद्धि गर्ने,
- महिला तथा सामाजिक रूपमा पछाडि पारिएका समुदायको क्षेत्रमा काम गर्ने सङ्घ-संस्थासँग सहकार्य समन्वय गर्ने ।

(च) सामूहिक अधिकार महाशाखा

- सामूहिक अधिकार (आदिवासी जनजाति, अल्पसङ्ख्यक, जेष्ठ नागरिक, जातीय विभेद विरुद्धको अधिकार, मानसिक स्वास्थ्य, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसङ्ख्यक, HIV प्रभावित आदि...) को प्रवर्द्धनका लागि गोष्ठी अन्तरक्रिया, छलफल, कार्यशाला तथा प्रशिक्षण गर्ने,
- सामूहिक अधिकारको अवस्थाका सम्बन्धमा अनुगमन गर्ने,
- सामूहिक अधिकारको संरक्षण र सम्वर्द्धनका लागि आवश्यक कार्यहरु गर्ने,
- कानून महाशाखासँगको समन्वयमा सामूहिक अधिकारको सुनिश्चितताका लागि कानून पुनरावलोकनसम्बन्धी आवश्यक कार्य गर्ने ।

(छ) योजना, नीति तथा आन्तरिक मूल्याङ्कन महाशाखा

- रणनीतिक योजना निर्माण गर्ने,
- वार्षिक कार्यक्रम र योजना तयार गर्ने,
- कार्ययोजना कार्यान्वयन अनुगमन र मूल्याङ्कन गर्ने,
- चौमासिक प्रगति प्रतिवेदन तयार गर्ने,
- प्रगति समीक्षा कार्यक्रम गर्ने,

- कार्यक्रम र योजनाका सम्बन्धमा योजना आयोग र अर्थ मन्त्रालयसँग समन्वय गर्ने,
- आयोगको नीति तर्जुमा गर्ने ।

(ज) प्रशासन महाशाखा

- आयोगको जनशक्ति व्यवस्थापनसम्बन्धी कार्य गर्ने,
- कार्यालय व्यवस्थापन र सरसफाइसम्बन्धी कार्य गर्ने, गराउने,
- सार्वजनिक खरिदसम्बन्धी कार्य गर्ने,
- आयोग अन्तर्गतका भौतिक साधनहरूको अनुगमन तथा निरीक्षण गर्ने र आवश्यकतानुसार मर्मत सम्भार तथा रेखदेख गर्ने, गराउने,
- आयोगको सवारी व्यवस्थापनसम्बन्धी कार्य गर्ने,
- दैनिक र भैपरी आउने अन्य कामहरू गर्ने ।

(झ) आर्थिक प्रशासन महाशाखा

- आयोगको वार्षिक बजेट निर्माण गर्ने,
- बजेट बाँडफाँड तथा अख्तियारी प्रदानसम्बन्धी कार्य गर्ने,
- आर्थिक कारोवारको लेखा राख्ने तथा आर्थिक प्रतिवेदन तयार गर्ने,
- आन्तरिक तथा अन्तिम लेखापरीक्षण र वेरुजु फर्ष्यौटसम्बन्धी कार्य गर्ने,
- दातृ संस्थाबाट आएको बजेटको छुट्टै हिसाव तथा आर्थिक प्रतिवेदन तयार गर्ने,
- आर्थिक अनुशासन कायम गर्ने, वित्तीय स्रोत तथा असरसम्बन्धी अभिलेखन गर्ने ।

(ञ) अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध महाशाखा

- अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्धसम्बन्धी काम गर्ने,
- APF, UN Agencies र मानव अधिकारसम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय सङ्घ-संस्थासँग समन्वय गर्ने,
- कुटनीतिक नियोगसँग आवश्यक समन्वय गर्ने ।

(ट) सञ्चार, सूचना प्रविधि, प्रतिवेदन, प्राज्ञिक अनुसन्धान तथा प्रकाशन महाशाखा

- आयोगका सूचनालाई सञ्चार माध्यम समक्ष पुऱ्याउने,
- प्रेस विज्ञप्ति/प्रेस नोट तयार गर्ने,
- पत्रकार सम्मेलनको तयारी गर्ने,
- मानव अधिकारपत्र सम्पादन गर्ने,
- मानव अधिकारसम्बन्धी समाचारको अनुगमन गर्ने,
- Server System र कम्प्युटर मर्मत गर्ने,
- आयोगका Facebook, Twitter, Website Update गर्ने,
- आयोगका कर्मचारीहरूको विद्युतीय हाजिरीको रेकर्ड राख्ने,
- आयोगका प्रकाशनमा डिजाइन तथा लेआउटका सम्बन्धमा सहयोग गर्ने,
- सूचना प्रविधिसम्बन्धी नीति र योजनाको निर्माण तथा कार्यान्वयन गर्ने,

- CMRS प्रणाली सञ्चालनसम्बन्धी कार्य गर्ने,
- आयोगको वार्षिक प्रतिवेदन तयार गर्ने,
- मानव अधिकारसम्बन्धी विषयगत प्रतिवेदनमा आवश्यक कार्य गर्ने,
- आयोगबाट प्रकाशन हुने अन्य प्रकाशनहरूसम्बन्धी कार्य गर्ने ।

(ठ) प्रदेश कार्यालय समन्वय महाशाखा

- केन्द्र, प्रदेश तथा प्रदेश शाखा कार्यालयबिच समन्वय गर्ने,
- प्रदेश तथा प्रदेश शाखा कार्यालयको मासिक प्रतिवेदन सङ्कलन र विश्लेषण गर्ने,
- केन्द्र, प्रदेश तथा प्रदेश शाखा कार्यालयबिच कार्य सम्पादनमा सहजता ल्याउन सहयोग पुर्याउने ।

(ड) वैठक समन्वय महाशाखा

- मानव अधिकार आयोगका सिफारिस कार्यान्वयनका लागि पहल गर्ने,
- आन्तरिक र बाह्य समन्वय गर्ने,
- आयोगको वैठकका प्रस्ताव तथा माइन्यूट तयार गर्न सचिवालयलाई सहयोग गर्ने ।

४. आयोगबाट प्रदान गरिने सेवा :

- मानव अधिकारको उल्लङ्घनका सम्बन्धमा उजुरी लिने, अनुसन्धान गर्ने, दोषीलाई कारवाही र पीडितलाई क्षतिपूर्तिका लागि नेपाल सरकारलाई सिफारिस गर्ने,
- मानव अधिकार अवस्थाको अनुगमन गर्ने र अनुगमनबाट देखिएका तथ्यको आधारमा सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरूबारे नेपाल सरकारलाई सिफारिस गर्ने,
- तालिम, गोष्ठी, अन्तरक्रियाका माध्यमबाट मानव अधिकार शिक्षा प्रवर्द्धन गर्ने,
- मानव अधिकारसम्बन्धी कानूनहरूको पुनरावलोकन गरी सुधारका लागि सिफारिस गर्ने,
- नेपाल पक्ष भएका मानव अधिकारसम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय सन्धिहरूको कार्यान्वयन अवस्थाको अनुगमन गरी प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि नेपाल सरकारलाई सिफारिस गर्ने,
- मानव अधिकारसम्बन्धी अन्य कार्यहरू गर्ने ।

५. आयोगका विभागीय प्रमुख/ महाशाखा प्रमुखहरू

सि.नं.	विभाग, महाशाखा	प्रमुखको नाम	पद
१	प्रशासन, योजना तथा अर्थ विभाग	डा. टीकाराम पोखरेल	सहसचिव
२	संरक्षण विभाग	यज्ञप्रसाद अधिकारी	सहसचिव
३	संवर्द्धन विभाग	नवराज सापकोटा	सहसचिव
४	समन्वय विभाग	सम्झना शर्मा	सहसचिव

५	अनुसन्धान महाशाखा	श्यामबाबु काफ्ले	उपसचिव
६	अन्तर्राष्ट्रिय सन्धि अनुगमन महाशाखा	मोहनदेव जोशी	उपसचिव
७	अनुगमन महाशाखा	-	-
८	सामूहिक अधिकार महाशाखा	बुद्धनारायण सहनी	उपसचिव
९	योजना, नीति तथा आन्तरिक मूल्याङ्कन महाशाखा	सन्तोष आचार्य	उपसचिव
१०	वैठक समन्वय महाशाखा	विरबहादुर बुढा	उपसचिव
११	कानून महाशाखा	झंकरबहादुर रावल	उपसचिव
१२	लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशीकरण महाशाखा	नीतु गडतौला	उपसचिव
१३	प्रशासन महाशाखा	सुबोध पोखरेल	उपसचिव
१४	आर्थिक प्रशासन महाशाखा	जितेन्द्र कार्की	लेखा अधिकृत
१५	संवर्द्धन महाशाखा	सरिता जवाली	उपसचिव
१६	सञ्चार, सूचना प्रविधि, प्रतिवेदन, प्राज्ञिक अनुसन्धान तथा प्रकाशन महाशाखा	चन्द्रकान्त चापागाईं	उपसचिव
१७	अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध महाशाखा	कमल थापा क्षेत्री	उपसचिव
१८	प्रदेश कार्यालय समन्वय महाशाखा	रमेशकुमार थापा	उपसचिव

६. सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि :

- १० पेजसम्मको सूचना निःशुल्क प्राप्त हुने र सोभन्दा माथि भएमा प्रति पेज रु. ५/- (पाँच) दस्तुर लाग्ने,
- सूचनाको प्रकृति हेरी बढीमा १५ दिनसम्मको अवधि लाग्ने,
- आयोगका प्रकाशनहरू निःशुल्क वितरण हुने,

- सूचना बाहेक अन्य प्रकृतिका सेवा प्राप्त गर्ने अवधि कामको प्रकृतिअनुसार फरक-फरक हुने ।

७. निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी :

- आयोगमा परेका उजूरीका सम्बन्धमा अनुसन्धानपश्चात् आयोगबाट निर्णय हुने,
- नेपाल सरकारलाई गरिने सिफारिसहरूका सम्बन्धमा आयोगले निर्णय गर्ने,
- नीतिगत विषयमा आयोगबाट र प्रशासनिक तथा आर्थिक विषयमा सचिवबाट निर्णय हुने ।

८. निर्णय उपर उजूरी सुन्ने अधिकारी :

- नीतिगत तहमा माननीय अध्यक्ष श्री तप बहादुर मगर
- प्रशासनिक तहमा का.मु. सचिव श्री मुरारिप्रसाद खरेल

९. सम्पादन गरिएका कामको विवरण : (२०८० कात्तिकदेखि २०८० पुस मसान्तसम्म)

९.१. अनुसन्धानसम्बन्धी कार्यहरू:

- यस अवधिमा उजूरीको विषयमा आयोगको बैठक ४ पटक बैठक बसी ३७ थान उजूरीहरू उपर सुनुवाई भई ३५ थान फछ्यौट भए । आयोगमा पेश भएका मध्ये २८ थान उजूरी सिफारिस, ७ थान उजूरी तामेली र २ थान पुनः पेश गर्ने निर्णय भएको छ ।
- निर्णय भई सम्बन्धित सरोकारवालाई कारवाहीको लागि सिफारिस गरिएका र तामेली/खारेज भएका फैसला लेखन भईसकेका ११ थान पुराना उजूरी मिसिलमा पञ्जिका तयार गरी अभिलेखालयमा बुझाइएको छ ।
- प्रदेश तथा प्रदेश शाखा कार्यालयबाट निर्णयका लागि प्राप्त हुन आएका उजूरी फाइलहरू उपर अध्ययन गरी निर्णयको लागि आयोगमा पेश गर्न टिप्पणी र टिपोट तयार गरिएको छ ।
- आयोगबाट प्रकरण १ अनुसार निर्णय भएका उजूरी फाइलहरूको सम्बन्धमा Hard Copy र Soft Copy Minute तयार गरी रुजु गर्ने काम गरिएको ।
- यस महाशाखामा प्राप्त उजूरीहरूको ११ वटा उजूरीमा प्रारम्भिक छानवीन, परामर्श, छलफल, पत्राचार, अनुसन्धान/अनुगमन लगायतका कार्य गरिएको साथै आयोगका विभिन्न प्रदेश तथा प्रदेश शाखाकार्यालयबाट निर्णयका लागि प्राप्त उजूरी फाइलहरूमा आवश्यक कार्य सम्पन्न गरी आयोगमा निर्णयको लागि तयारी गर्ने कार्य गरिएको ।
- यस महाशाखामा यस अवधिमा CRO मा प्राप्त २९ उजूरी आयोगका विभिन्न प्रदेश कार्यालयहरूमा पठाइएको । यस महाशाखाको उपत्यका अनुसन्धान इकाईमा दर्ता भएका प्रकरण ५ बाहेकका उजूरीहरू उपर पनि छानबिन तथा अनुसन्धान जारी रहेको । यस मध्ये ६ वटा उजूरीहरूको अनुसन्धान पूर्ण भएको ।

- भेटिड प्रकरण सम्बन्धमा गृह मन्त्रालयबाट समेत प्राप्त उजूरीमा २ पटक स्थलगत अनुसन्धान भएको । अनुसन्धान पूर्ण भई प्रतिवेदन तयारीको क्रममा रहेको । १ उजूरीमा मेलमिलाप गराएको ।
- यस अवधिमा २ पटक प्रदेश तथा शाखा कार्यालयका उजूरी फाइलहरूको निरीक्षण तथा अनुगमन गरिएको ।
- यस महाशाखाले यस अवधिमा अन्य महाशाखाहरूको समन्वयमा ८ पटक मानव अधिकार अवस्थाको अनुगमन गरिएको ।
- यस अवधिमा आयोगबाट भएका सिफारिसहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा देखिएका चुनौती, उपाय र सरोकारवालाको भूमिका सम्बन्धित विषयक कार्यक्रम महाशाखाबाट सञ्चालन तथा आयोजना गरिएको ।
- आयोगबाट सिफारिस गर्न निर्णय भएका उजूरीहरूमा सिफारिस कार्यान्वयनको लागि सम्बन्धित मन्त्रालय तथा अन्य निकायमा पत्राचार र ताकेता पत्राचार गरिएको ।
- उजूरी शाखा, अनुसन्धान महाशाखाबाट आफ्नो उजूरी, मानव अधिकार उल्लंघनका विषयमा फोन तथा प्रत्यक्ष रूपमा आएका ३१९ जना पीडित तथा सरोकारवालाहरूलाई परामर्श तथा जानकारी गराइएको
- आयोगका कार्यालयमा क्षेत्राधिकार भन्दा बाहिरको उजूरी लिई आउने पीडित तथा प्रभावितहरूलाई परामर्श/ मनोविमर्श प्रदान गरी सम्बन्धित निकायमा जान रिफर गरिएको ।
- आयोगबाट भएका सिफारिसहरूको कार्यान्वयनका लागि पत्राचार, ताकेता लाग्यता कार्य तथा समन्वय गरिएको । साथै आयोगको अभिलेखालय एकाइमा रहेका फाइलहरूको विषयगत व्यवस्थापन गरिएको ।
- आयोगको CMRS Software निर्माण कार्यमा आवश्यक सुझाव, सल्लाह पृष्ठपोषण दिने कार्यका लागि महाशाखाबाट मानव अधिकार अधिकृत जीवन न्यौपानेलाई तोकी निज मार्फत महाशाखाबाट उल्लेखित कार्य सम्पादन भएको ।
- आयोगमा डेलिगेशनबाट प्राप्त ७ थान उजूरीहरूको सम्बोधन गरिएको ।
- महाशाखामा रहेका निर्णय गर्न बाँकी उजूरी फाइलहरूको विषयगत विवरण करिव १५०० उजूरी फाइलहरूको अद्यावधिक गरी आयोग समक्ष पेश गरिएको ।
- आयोगका प्रदेश तथा प्रदेश शाखा कार्यालयबाट अनुसन्धान सम्पन्न भई निर्णयका लागि महाशाखामा यस अवधिमा १५ वटा उजूरी फाइलहरू प्राप्त भएको ।
-

आयोगबाट मिति २०८० कात्तिक देखि पौष मसान्त सम्म भएका निर्णयहरूको विवरण

महिना	सिफारिस	तामेली	खारेज			
-------	---------	--------	-------	--	--	--

	नीतिगत	उजुरीगत			जम्मा फर्छ्यौट	पुन पेश गर्ने	जम्मा निर्णय
२०८० पौष	-	२८	७	-	३५	२	३७
जम्मा निर्णय	-	२८	७	-	३५	२	३७

९.२. अन्तर्राष्ट्रिय सन्धि अनुगमनसम्बन्धी कार्यहरू

- द्वन्द्व पीडित समुदायद्वारा आफ्ना मागहरूका सम्बन्धमा सरकारको ध्यानाकर्षण गराउन आयोजित ध्यानाकर्षण सभाको स्थलगत अनुगमन ।
- पूर्व बाल लडाकु लेनिन बिष्टलाई प्रहरीले नियन्त्रणमा लिएको भनिएको घटनाको स्थलगत अनुगमन ।
- आरती साहको मृत्यु शंकास्पद भएको भन्दै निष्पक्ष छनविन हुनुपर्ने माग सहित काठमाडौंको माइतिघरमा धर्नामा बसेका आरती साहका परिवारजनको समर्थनमा नागरिक समाजका अभियन्ताबाट आयोजित भेलाको स्थलगत अनुगमन ।
- चिकित्सकको लापरवाहीका कारण बिरामीको ज्यान गएको भन्दै मृतकका आफन्तद्वारा चिकित्सकमाथी दुव्यवहार गरेको भनिएको घटनाका सम्बन्धमा अनुगमन ।
- दुर्गा प्रसाईंको नागरिक बचाउ अभियानद्वारा काठमाडौंको बल्खु र नेकपा एमाले समर्थक युवा संघद्वारा काठमाडौंको तिनकुनेमा आयोजित सभाको अनुगमन ।
- नागरिक बचाउ आन्दोलनका क्रममा पक्राउ परेका धर्म गुरु श्रीनिवास आचार्य र अन्य प्रदर्शकारीहरूलाई निशर्त रिहाई गर्नुपर्ने माग सहित आयोगमा दर्ता हुन आएको उजुरीका सम्बन्धमा प्रहरी कार्यालय टेकु र प्रहरी वृत सिंहदरबारको अनुगमन ।
- नेपाल खुला विश्वविद्यालयबाट कानून विषयमा स्नातक गरेका विद्यार्थीहरूलाई अधिवक्ताको ३१औं परिक्षामा सहभागीहुन बाट बञ्चित गरिएको भनिएको सम्बन्धमा नेपाल बार काउन्सिलमा गई बार काउन्सिल सचिव र विरोध कार्यक्रम गर्न भेला भएका विद्यार्थीहरूसँग उक्त विषयका सम्बन्धमा जानकारी लिएको ।
- बालबालिका शान्ति क्षेत्र अभियान (CZOP) सँगको सहकार्यमा बाल अधिकारका विषयमा विश्वव्यापी आवधिक समिक्षा (UPR) बाट प्राप्त सुझावहरूको मध्यकालिन समिक्षासँग सम्बन्धित छलफल कार्यक्रम सम्पन्न ।

- Freedom Forum सँगको सहकार्यमा अभिव्यक्ति स्वतन्त्रता संरक्षणका लागि सुरक्षा संयन्त्र गठन तथा कार्यविधि सम्बन्धी निर्देशिका २०७५ (पहिलो संशोधन) सम्बन्धी छलफल कार्यक्रम सम्पन्न ।
- सिन्धुपाल्चोक र दोलखा जिल्लाको मानव अधिकारको अवस्था अनुगमन तथा मानव अधिकार अवस्थाका बारेमा स्थानीय सरोकारवालाहरूसँग छलफल र अन्तरक्रिया ।

९.३. संवर्धनात्मक कार्यहरू :

क्र.स.	कार्यक्रमको विषय	कार्यक्रम मिति	कार्यक्रमको उपलब्धी	कैफियत
१	Reporting sharing meeting on discriminatory law and practice related to PLHIV	२०८०/०७/०१		
२	मानव अधिकार राष्ट्रिय महाभेला हस्तान्तरण कार्यक्रम ।		गैरसरकारी संघसंस्थाहरूसँगको सहकार्यमा मानव अधिकार प्रबर्द्धन	
३	मानव अधिकारको विश्वव्यापी घोषणाको ७५ वर्ष र नेपालमा मानव अधिकारको प्रबर्द्धन र संरक्षणमा नागरिक समाज र गैरसरकारी संस्थाको भूमिका सम्बन्धमा सरोकारवालाहरू विच परामर्श बैठकको कार्यक्रम ।	२०८०/०८/०८	गैरसरकारी संघसंस्थाहरूसँगको सहकार्यमा मानव अधिकार प्रबर्द्धन	
४	७५ औं अन्तर्राष्ट्रिय मानव अधिकार दिवस मनाउने सन्दर्भमा कर्मचारी बैठक सम्पन्न ।	२०८०/०८/१२		
५	७५ औं अन्तर्राष्ट्रिय मानव अधिकार दिवस मनाउने सन्दर्भमा निमन्त्रणा पठाउनको लागि लिस्टहरू अपडेट गर्ने, निमन्त्रणा पत्र पठाउने, फलो	२०८०/०८/१० गते	मानव अधिकारको प्रबर्द्धन	

	अप गर्ने, टिप्पणी बनाउने, प्रमुख अतिथिको समय लिने, राष्ट्रपतिको शुभकामना सन्देश लेखन, प्रधानमन्त्रीको मन्तव्य लेखन, विभिन्न सुरक्षा नियायहरूलाई पत्राचार, आदि कार्यहरू सम्पन्न	देखि २४ गते सम्म		
६	लैङ्गिक संवेदनशिल अनुसन्धान/अनुगमन र मनोसामाजिक परामर्श सम्बन्धी तालिममा सहभागि	२०८०/०९/०२-०६		
७	बाँके र बर्दिया जिल्लामा मानव अधिकार प्रबर्द्धन नीति निर्माणको लागि सरोकारवालाहरू बिच परामर्श कार्यक्रम।	२०८०/०९/२३-२७	मानव अधिकार प्रबर्द्धन नीतिको निर्माणको लागि सरोकारवालाहरूबाट पृष्ठपोषण प्राप्त।	
८	माध्यमिक विद्यालयको मानव अधिकार शिक्षा पाठ्यक्रम अध्ययन अनुगमन।	२०८०/०९/२३-२८	माध्यमिक विद्यालयको मानव अधिकार शिक्षा पाठ्यक्रमको सिफारिसको लागि अध्ययन	

९.४. लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशीकरणसम्बन्धी कार्यहरू:

- आमाको नाममा बच्चाको जन्मदर्ता/नागरिकता प्रमाणपत्र प्राप्त गर्ने कानुनी व्यवस्था, यस सम्बन्धमा सम्मानित सर्वोच्च अदालतबाट भएका फैसला तथा नजिरहरू, स्थानीय तह सरकारी निकायहरूको भूमिका र यसका चुनौतीहरू, समस्या तथा समाधानको उपाय विषयक अन्तक्रिया कार्यक्रम २०८०/०९/२६ गते सम्पन्न गरियो।
- लैङ्गिक हिंसा विरुद्धको १६ दिने अभियान मनाउने सन्दर्भमा आयोगको केन्द्रीय कार्यालयमा माननीय अध्यक्ष, सदस्य, सचिव लगायत सम्पूर्ण कर्मचारीहरूको सहभागीतामा लैङ्गिक हिंसा विरुद्ध ऐक्यवद्धता तथा प्रतिवद्धता कायम गर्ने कार्यक्रम २०८०/०८/१० गते सम्पन्न भयो।
- आयोग र मितिनी नेपालको संयुक्त आयोजनामा यौनिक तथा लैङ्गिक अल्पसंख्यक समुदायको मानव अधिकारको अवस्था सम्बन्धी कार्यक्रम मिति २०८०/०८/११ गते सम्पन्न गरियो।

- यौनिक तथा लैंगिक अल्पसंख्यक समुदायको मानव अधिकारको अवस्था सम्बन्धी आयोगका कर्मचारीहरूलाई आयोग र निल हिरा समाजको सहकार्यमा एक दिवसीय मिति २०८०/०८/२७ सम्पन्न गरियो ।
- आयोग र UNFPA को संयुक्त आयोजनामा मिति २०८० पुस २ देखि ६ गते सम्म गरिने लैङ्गिक संवेदनशिल अनुगमन/अनुसन्धान तथा मनोसामाजिक परामर्श सम्बन्धी आवासीय प्रशिक्षण कार्यशाला सम्पन्न भएको छ ।
- आयोग र बालबालिका शान्ती क्षेत्र राष्ट्रिय अभियान(सिजप)को संयुक्त आयोजनामा मिति २०८०पुस ३ र ४ गते, होटल सारथी, धुखिखेलमा हुने बालविवाह सम्बन्धी व्यवस्था, अवस्था र आगामी प्राथमिकता विषयक कार्यशाला गोष्ठीको सम्पन्न गरेको ।

९.५ योजना तथा नीतिसम्बन्धी कार्यहरू :

९.६ सामूहिक अधिकारसम्बन्धी कार्यहरू :

९.७ कानूनसम्बन्धी कार्यहरू :

१. पार्लेमो प्रोटोकल अन्तर्गत घरेलुकरण गर्नुपर्ने निम्न कानूनको पुनरावलोकन भएको । (८ वटा कानूनको पुनरावलोकन)

- मानव वेचविखन तथा ओसार पसार नियन्त्रण ऐन, २०६४
- वालश्रम निषेध र नियमित गर्ने ऐन, २०५६
- सुपुरदर्गी ऐन, २०७०
- राहदानी ऐन, २०७६
- पारस्परिक कानूनी सहायता ऐन, २०७०
- अध्यागमन ऐन, २०४९
- श्रम ऐन, २०६४
- बैदेशिक रोजगार ऐन, २०६४

२. एच.आइ.भि एड्सबाट प्रभावित तथा संक्रमितको मानव अधिकार सम्बन्धमा विभेदजन्य २१ वटा कानूनहरूको पुनरावलोकन गरी आयोगमा छलफल भएको ।

३. मानव अधिकार आयोग ऐनको विधेयक मस्यौदा तर्जुमा कार्यदलले कार्य गरिरहेको र अन्तिम मस्यौदा तयार भैरहेको ।

४. प्रदेश तथा स्थानिय तहका मौलिक हक सम्बन्धी कानूनको पुनरावलोकनका लागि प्रदेश र स्थानिय तह छनौट भइ पुनरावलोकन कार्य भइरहेको ।

५. जग्गा प्राप्ती ऐन, २०३४ सम्बन्धी कानूनको पुनरावलोकन कार्य भइरहेको ।

६. आयोगका कर्मचारी सेवा, सुविधा सम्बन्धी नियमावली, २०७२ उपर कार्य गरेको ।

७. कार्यविधि तथा निर्देशिकाहरु (४ वटा) :

तालिम सम्बन्धी निर्देशिका, २०८०, अभिलेखालय सम्बन्धी निर्देशिका, २०८०, अभिव्यक्ति स्वतन्त्रता संरक्षणका लागि सुरक्षा संयन्त्र गठन तथा कार्यविधि सम्बन्धी निर्देशिका २०७५ (पहिलो शंसोधन), दुत अनुगमन कार्यविधि, २०८०

८. स्थानीय तहका लागी सहयोगी पुस्तिका, २०८० मस्यौदा गरि पेश भएको ।

आयोग पक्ष विपक्ष भएका मुद्दाहरु सम्बन्धी

- सुलोचन चौधरी विरुद्ध राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग भएको मुद्दामा बहस पैरवि भई प्रशासकीय अदालतबाट फैसला समेत भएको ।
- अन्य चालु मुद्दाहरुमा तारिख पेशीका दिन अदालतमा उपस्थित भएको ।

सूचनाको हक सम्बन्धी कार्य:

१. सूचना र रायपरामर्श माग गरेको । हालसम्म २५५ बढी जनालाई मौखिक सूचना, रायसल्लाह दिएको ।
२. हालसम्म लिखितरूपमा ४ जनाले सूचनाको हकसँग सम्बन्धित लिखितरूपमा सूचना माग गरेको र उपलब्ध गराएको ।

९.८ बैठक समन्वयसम्बन्धी कार्यहरु :

माननीय अध्यक्षज्यूद्वारा वैशाख, ज्येष्ठ र असार महिनामा सम्पन्न गरिएका गतिविधिहरु

९.९ प्रशासनिक कार्यहरु :

- आयोगको सभाहलमा हुने कार्यक्रमको व्यवस्थापन गर्ने गरेको ।
- कर्मचारीहरुको हाजिरी तथा विदाको रेकर्डहरु राख्ने गरेको ।
- विभिन्न मर्मत सम्बन्धी कार्यहरु गरेको ।

- काजमा रहेका कर्मचारीहरूको पत्र मार्फत सम्बन्धीत कार्यालयमा जानकारी पठाएको ।
- मेशिनरी उपकरणहरू कम्प्युटर, प्रिन्टर्स आदि मर्मत गरिएको ।
- पदाधिकारीहरू तथा कर्मचारीहरूको वैदेशिक भ्रमणको लागि टिप्पणी तयार गर्ने तथा अन्य आवश्यक कार्यहरू गर्ने गरेको ।
- ७५ औं अन्तर्राष्ट्रिय मानव अधिकार दिवस १० डिसेम्बर (मंसिर २४) मा प्रशासनीक तर्फबाट सम्पूर्ण कार्य पुरा गरी सफलता पूर्वक सम्पन्न गरेको ।
- लोकसेवा आयोगको मिति २०८० असोज २५ गते भएको बढुवा सूचना अनुसार बढुवा समितिको सचिवालयको निर्देशानुसार प्रशासन महाशाखाबाट अधिकृत प्रथमको बढुवा सम्बन्धी निवेदन तथा फारम लिने कार्य गरेको ।
- मिति २०८०/०८/२७ गते बुधबार गोरखापत्रमा राष्ट्रिय मानव अधिकार सेवा अन्तगत यस आयोगको अधिकृत तृतीय (अप्राविधिक) मानव अधिकार अधिकृत र लेखा अधिकृत पदको विज्ञापन अनुसार फारमहरू संकलन गरेको ।
- UNDP/SPSP परियोजनाको सहयोगमा आयोगको मानव अधिकार श्रोत केन्द्र (Human Rights Documentation Centre) लाई डिजीटाइजेशन गर्नको लागि प्राप्त IT Equipment, CCTV, AC, Furniture आदी प्राप्त भइ Installation कार्य सम्पन्न गरी चालु अवस्थामा रहेको ।
- आयोगमा परेको उजूरी व्यवस्थापन गर्नको लागि CMRS (Complaint Management and Reporting System) Software UNDP/SPSP को सहयोगमा निर्माण गर्ने संस्थासँग बैठक बसी उक्त Software Development को लागि आवश्यक सहयोग गर्दै गरेको ।

९.१० सञ्चार, सूचना प्रविधि, प्रतिवेदन, प्राज्ञिक अनुसन्धान तथा प्रकाशनसम्बन्धी कार्यहरू :

प्रेस विज्ञप्ति/प्रेस नोट

	विज्ञप्तिको शीर्षक	मिति	
१	दर्शन विदामा आयोग खुला रहने	प्रेस-नोट २ कात्तिक, २०८०	

२	तिहार तथा छट बिदामा आयोग खुला रहने	प्रेस-नोट २४ कात्तिक, २०८०	
३	भूकम्प प्रभावित जिल्लाहरूको आयोगद्वारा अनुगमन राहत वितरण कार्य प्रभावकारी बनाऊ	प्रेस-विज्ञप्ति २४ कात्तिक, २०८०	आर्थिक, सामाजिक तथा साँस्कृतिक अधिकार
४	बाल अधिकारको सुनिश्चितता गर्न आग्रह । सन्दर्भ ः अन्तर्राष्ट्रिय बाल अधिकार दिवस (नोभेम्बर २०)	प्रेस-विज्ञप्ति ४ मङ्सिर, २०८०	बाल अधिकार
५	विस्तृत शान्ति सम्झौताको १७ वर्ष पूरा सङ्क्रमणकालीन न्यायको सम्बोधन गरी शान्ति प्रक्रियालाई शीघ्र टुङ्गोमा पुर्याउन आग्रह	प्रेस-विज्ञप्ति ५ मङ्सिर, २०८०	सङ्क्रमणकालिन न्यायको अधिकार
६	प्रदर्शनलाई शान्तिपूर्ण बनाउन एवम् शान्ति सुरक्षाको प्रभावकारी व्यवस्था गर्न आग्रह ।	प्रेस-विज्ञप्ति ६ मङ्सिर, २०८०	नागरिक तथा राजनीतिक अधिकार
७	प्रदर्शनको मानव अधिकार आयोगद्वारा अनुगमन प्रदर्शनलाई शान्तिपूर्ण र संयमित बनाउन आग्रह ।	प्रेस-विज्ञप्ति ७ मङ्सिर, २०८०	नागरिक तथा राजनीतिक अधिकार
८	घृणायुक्त अभिव्यक्ति बन्द गर अनावश्यक बल प्रयोग नगर	प्रेस-विज्ञप्ति ८ मङ्सिर, २०८०	नागरिक तथा राजनीतिक अधिकार
९	अपाङ्गमैत्री वातावरण निर्माण गर्न आग्रह ।	प्रेस-विज्ञप्ति १७ मङ्सिर, २०८०	अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार
१०	आयोगको धारणा	प्रेस-विज्ञप्ति १७ मङ्सिर, २०८०	नागरिक तथा राजनीतिक अधिकार
११	आयोगको वार्षिक प्रतिवेदन सम्माननीय राष्ट्रपति समक्ष पेश ।	प्रेस-विज्ञप्ति २१ मङ्सिर, २०८०	

१२	रूस र युक्रेन बिचको युद्धमा परेका नेपाली नागरिकहरूको उद्धार गर ।	प्रेस-विज्ञप्ति १ पुस, २०८०	नागरिक तथा राजनीतिक अधिकार
१३	आप्रवासी श्रमिकहरूको अधिकार संरक्षणमा गम्भीर बन सन्दर्भ : अन्तर्राष्ट्रिय आप्रवासन दिवस (डिसेम्बर १८)	प्रेस-विज्ञप्ति २ पुस, २०८०	आप्रवासी श्रमिकको अधिकार
१४	बालकुमारीमा भएको झडपमा दुई जनाको मृत्यु भएको भनिएको घटनाको आयोगद्वारा अनुगमन शुरू	प्रेस-विज्ञप्ति १३ पुस, २०८०	नागरिक तथा राजनीतिक अधिकार
१५	आयोगका पूर्वसदस्य श्री गोकुल पोखरेलको निधनप्रति आयोगद्वारा शोक व्यक्त	प्रेस-नोट १७ पुस, २०८०	
१६	वातावरणीय मानव अधिकार रक्षकहरूको सम्मेलन घोषणापत्र जारी गर्दै सम्पन्न	प्रेस-नोट १८ पुस, २०८०	स्वच्छ वातावरणीय अधिकार
१७	सर्लाहीको बरहथवामा जयशंकर शाहको मृत्यु भएको घटनाको आयोगद्वारा अनुगमन शुरू वार्ता र संवादकै माध्यमबाट समस्याको समाधान खोज्न आग्रह ।	प्रेस-विज्ञप्ति २२ पुस, २०८०	नागरिक तथा राजनीतिक अधिकार

- मानव अधिकार जर्नल (संवाहक) २२औं अङ्क प्रकाशनका लागि आवश्यक सबै तयारी पूरा भई प्रकाशनको तयारीमा रहेको ।
- आयोगबाट आयोजना गरिएका विभिन्न ५ वटा मानव अधिकारसम्बन्धी प्रबर्धनात्मक कार्यक्रमहरूमा सञ्चारकर्मीहरूलाई आमन्त्रण गरिएको ।
- सूचनाको हकको प्रयोजनार्थ प्रकाशन गर्नुपर्ने त्रैमासिक प्रतिवेद तयार गरी नियमित रूपमा प्रकाशन गरिरहेको ।
- वार्षिक प्रतिवेदनको तयारीको क्रममा बैठकहरू सम्पन्न गरिएको ।
- आयोगको वार्षिक प्रतिवेदन प्रकाशन, वार्षिक प्रतिवेदनको संक्षिप्त रूप अंग्रेजी र नेपालीमा तयार भइरहेको ।
- आयोगको वार्षिक कार्यक्रम अन्तर्गत आयोगका प्रदेश कार्यालय र नागरिक समाजबिचको समन्वय र सहकार्य सम्बन्धमा परामर्श तथा छलफल कार्यक्रमका लागि मिति २०८० पुस १९ गतेदेखि २१ गतेसम्म वागमती प्रदेशको हेटौँडा खटिई कार्यक्रम सम्पन्न गर्नुका साथै, प्रतिवेदन तयार गरेको ।

- आयोगमा आएका उजुरीहरूको व्यवस्थापन गर्न CMRS software को निर्माण कार्य सम्पन्न गरी उद्घाटन पश्चात् कार्यान्वयनमा ल्याएको ।
- आयोगका कर्मचारीहरूलाई zoom मार्फत CMRS software को पहिलो चरणको तालिम दिएको ।
- आयोगको स्थापनाकाल देखि हाल सम्म आवद्ध भएका कर्मचारीहरूको अभिलेख राख्न फाइलको scan गरेको ।
- आयोगको सुरक्षाको लागि सि. सि क्यामेरा जडान गरेको ।
- आयोगको आधिकारिक वेवसाइटमा सबै प्रदेश तथा प्रदेश शाखा कार्यालयहरूको छुटाछुटै वेवपेज बनाउन आवश्यक कार्य गरी काम भइरहेको ।
- आयोगको Data center लाई सबलिकरण गर्न सर्भर खरिद गरी प्रयोग गरेको ।
- आयोगको सामाजिक सञ्जालमा फोटो अपलोड गर्न अवधारणा पत्र बनाउँदै गरेको ।
- आयोगको लागि आवश्यक परेको सामान तथा उपकरण खरिद गर्न खरिद समितिमा संलग्न भइ आवश्यक कार्य गरेको ।
- Zoom Meeting Host गर्नुका साथै meeting मा सहभागी भएको ।
- सूचना प्रविधि तथा वेवसाइट इकाइबाट गरिने नियमित कार्यहरूमा आयोयमा भएका कम्प्युटर, नेटवर्क, सरभर तथा अन्य विद्युतिय उपकरणहरूको परिक्षण, व्याकअप, समस्याहरूको समाधान गरेको ।
- आयोगको प्रकाशन, प्रेस विज्ञप्ति/नोट, सूचना, अपिल, महत्वपूर्ण कार्यक्रमका फोटाहरू नियमित रूपमा आयोगका वेवसाइट, फेसबुक तथा टुईटरमा अपडेट गर्ने गरेको ।
- के.का. का कर्मचारीहरूको विदाको रेकर्ड हेर्ने अन्तर्गत हरेक महिना घर विदा जोड्ने, फाराम तथा विदाको बाकि रेकर्ड हेरी सिफारीस भएका विदाको रेकर्ड राख्ने गरेको ।

९.११.अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्धसम्बन्धी कार्यहरू

९.१२.प्रदेश कार्यालय समन्वयसम्बन्धी कार्यहरू

- चितवनको बाँदरमुड्रे र रामेछापको दोरम्बा घटनाका पीडित तथा पीडित परिवारको न्याय प्राप्तिको अवस्था सम्बन्धमा आयोगको उच्चस्तरीय टोलीबाट अनुगमन सम्पन्न । मिति २०८०।०८।२९ गते देखि २०८०।०९।२ गते सम्म अनुगमन गरिएको थियो ।
- आ.व २०७९०/८० को प्रदेश कार्यालयबाट केन्द्रिय कार्यालयलाई पठाउनु पर्ने मानव अधिकारको अवस्था सम्बन्धी प्रतिवेदन प्रतिवेदन महाशाखालाई पठाउनका लागि समन्वय गरी प्राप्त प्रतिवेदनलाई एवं एकिकृत गरी प्रतिवेदन महाशाखालाई उपलब्ध गराएको ।

- यस आ.व २०८०/०८१ को प्रदेश कार्यालयहरूको श्रावण, भाद्र र असोज महिनाको मासिक प्रतिवेदन प्राप्त गरी कार्यालयमा दर्तभएका उजूरी, सम्पन्न गरिएका अनुगमन तथा प्रवर्धनात्मक कार्यको तथ्यांक तयार गरेको ।
- अनुसन्धान महाशाखालाई प्रदेश कार्यालयहरूबाट आवश्यक पर्ने उजूरी सम्बन्धी तथ्यांकहरू पठाउनका लागि प्रदेश कार्यालयसँग समन्वय र सञ्चार गरिएको
- प्रदेश कार्यालयबाट प्राप्त मासिक प्रतिवेदन अध्ययन गरी सुझाव प्रदान गरेको ।

१०. सूचना अधिकारी र प्रमुखको नाम र पद

- श्री मुरारिप्रसाद खरेल-का.मु.सचिव
- प्रवक्ता, डा. श्री टीकाराम पोखरेल-सहसचिव
- सूचना अधिकारी, श्री झङ्करबहादुर रावल-उपसचिव

११. ऐन, नियम वा निर्देशिकाको सूची

- राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग ऐन, २०६८
- राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग (उजूरी कारवाही तथा क्षतिपूर्ति निर्धारण) नियमावली, २०६९
- राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगका कर्मचारीहरूको सेवा, सर्त र सुविधासम्बन्धी नियमावली, २०७२
- राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगको आर्थिक प्रशासनसम्बन्धी नियमावली, २०७१
- अन्य विभिन्न निर्देशिका तथा नीतिहरू ।

म.सं.

राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग

राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग

कमालसय कोड नं : २१४००३४०१

खर्चको फोटोपारी

उपशीर्षक नम्बर: २१४०००३४

वार्धिक वर्ष: २०८०/८१

न/कार्यक्रम नाम: राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग

महिना: मंसिर

खर्च/वित्तीय नं नम्बर / नाम	प्राथमिक तह		द्वितीय तह		अन्तिम बजेट	यस महिना सम्मको निकास	गत महिना सम्मको खर्च	यस महिनाको खर्च	यस महिना सम्मको खर्च	रेस्की	रेस्की बाहेक खर्च रकम	बाँकी बजेट
	स्रोत व्यहोर्ने विकाय	स्रोत व्यहोर्ने शुक्रानी विधि	स्रोत व्यहोर्ने निकाय	स्रोत व्यहोर्ने शुक्रानी विधि								
कमरा	1100001-नेपाल सरकार	01-नगर			१,४६९,०००.००	६६४,९०४.४०	४४२,३८२.२०	११२,४२२.३०	६६४,९०४.४०	०.००	६६४,९०४.४०	८०४,०९५.६०
					१,४६९,०००.००	६६४,९०४.४०	४४२,३८२.२०	११२,४२२.३०	६६४,९०४.४०	०.००	६६४,९०४.४०	८०४,०९५.६०
दफ्तर	1100001-नेपाल सरकार	01-नगर			४,८३१,०००.००	२,२२८,३६८.००	१,८४४,१०८.६०	३०४,१८९.२०	२,२२८,३६८.००	०.००	२,२२८,३६८.००	२,६०२,६३१.००
					४,८३१,०००.००	२,२२८,३६८.००	१,८४४,१०८.६०	३०४,१८९.२०	२,२२८,३६८.००	०.००	२,२२८,३६८.००	२,६०२,६३१.००
पदाधिकारीको मासि भदौरी भरा	1100001-नेपाल सरकार	01-नगर			१,००,०००.००	४०,०००.००	४०,०००.००	१०,०००.००	४०,०००.००	०.००	४०,०००.००	४०,०००.००
					१,००,०००.००	४०,०००.००	४०,०००.००	१०,०००.००	४०,०००.००	०.००	४०,०००.००	४०,०००.००
राजिनामोको फोनमा बर्ष	1100001-नेपाल सरकार	01-नगर			४०,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	४०,०००.००
					४०,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	४०,०००.००
पदाधिकारीको सुविधाको बजार बर्ष	1100001-नेपाल सरकार	01-नगर			१६०,०००.००	८२,४००.००	६६,०००.००	१६,४००.००	६६,०००.००	०.००	६६,०००.००	७३,६००.००
					१६०,०००.००	८२,४००.००	६६,०००.००	१६,४००.००	६६,०००.००	०.००	६६,०००.००	७३,६००.००
आजकाली मासि	1100001-नेपाल सरकार	01-नगर			३१४,०००.००	१६८,८२०.००	१३६,४१०.००	३२,४१०.००	१६८,८२०.००	०.००	१६८,८२०.००	१४६,१८०.००
					३१४,०००.००	१६८,८२०.००	१३६,४१०.००	३२,४१०.००	१६८,८२०.००	०.००	१६८,८२०.००	१४६,१८०.००
सदरको मासि	1100001-नेपाल सरकार	01-नगर			७९३,०००.००	२६४,९४४.००	२०७,६३४.००	४७,३२०.००	२६४,९४४.००	०.००	२६४,९४४.००	४२८,०५६.००
					७९३,०००.००	२६४,९४४.००	२०७,६३४.००	४७,३२०.००	२६४,९४४.००	०.००	२६४,९४४.००	४२८,०५६.००
भित्र	1100001-नेपाल सरकार	01-नगर			९२,०००.००	३१,४४४.००	३१,४४४.००	०.००	३१,४४४.००	०.००	३१,४४४.००	६०,५५६.००
					९२,०००.००	३१,४४४.००	३१,४४४.००	०.००	३१,४४४.००	०.००	३१,४४४.००	६०,५५६.००
पत्रको मासि	1100001-नेपाल सरकार	01-नगर			७२,०००.००	२४,०००.००	१८,०००.००	६,०००.००	२४,०००.००	०.००	२४,०००.००	४८,०००.००
					७२,०००.००	२४,०००.००	१८,०००.००	६,०००.००	२४,०००.००	०.००	२४,०००.००	४८,०००.००
सदरको मासि	1100001-नेपाल सरकार	01-नगर			२२८,०००.००	७४,९४४.००	७४,९४४.००	१६,९६०.००	७४,९४४.००	०.००	७४,९४४.००	१६३,०५६.००
					२२८,०००.००	७४,९४४.००	७४,९४४.००	१६,९६०.००	७४,९४४.००	०.००	७४,९४४.००	१६३,०५६.००
गिर्जाको घर पाँच बर्ष	1100001-नेपाल सरकार	01-नगर			९०,०००.००	३७,४००.००	३०,०००.००	७,४००.००	३७,४००.००	०.००	३७,४००.००	५२,६००.००
					९०,०००.००	३७,४००.००	३०,०००.००	७,४००.००	३७,४००.००	०.००	३७,४००.००	५२,६००.००
जम्मा					८,२००,०००.००	३,६२७,४४६.४०	२,९९६,१४६.००	६३१,४२०.००	३,६२७,४४६.४०	०.००	३,६२७,४४६.४०	४,५७३,५५३.६०

जम्मा

Handwritten signature

By: anshu@nha.gov.np

Printed Date: Dec 22, 2023 11:10 AM

Page 1 / 2

100001-भारत सरकार	₹,200,000.00	₹,496,946.00	₹,200,000.00	₹,296,946.00	₹,200,000.00	₹,496,946.00	₹,200,000.00	₹,496,946.00	₹,200,000.00	₹,496,946.00	₹,200,000.00	₹,496,946.00	₹,200,000.00	₹,496,946.00
01-महक	₹,200,000.00	₹,496,946.00	₹,200,000.00	₹,296,946.00	₹,200,000.00	₹,496,946.00	₹,200,000.00	₹,496,946.00	₹,200,000.00	₹,496,946.00	₹,200,000.00	₹,496,946.00	₹,200,000.00	₹,496,946.00
अर्थ	₹,200,000.00	₹,496,946.00	₹,200,000.00	₹,296,946.00	₹,200,000.00	₹,496,946.00	₹,200,000.00	₹,496,946.00	₹,200,000.00	₹,496,946.00	₹,200,000.00	₹,496,946.00	₹,200,000.00	₹,496,946.00

प्रमाणित आहे :
नाम :
पद :
मिनि :

रसम आहे :
नाम :
पद :
मिनि :

100001-भारत सरकार

खर्च/वित्तीय उ नम्बर / नाम	प्राथमिक तह		द्वितीय तह		यस महीना सम्मको बजेट	यस महीना सम्मको निकास	गत महीना सम्मको खर्च	यस महीनाको खर्च	यस महीना सम्मको खर्च	पेस्की	पेस्की बाहेक खर्च रकम
	स्रोत व्यहोर्ने निकाय	शुल्कानी विधि	स्रोत व्यहोर्ने निकाय	शुल्कानी विधि							
पले पुरा भन्दा	1100001-नेपाल सरकार	01-नगर			४२,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	४२,०००.००
					४२,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	४२,०००.००
बन्दी बन्धनको मूली भन्दा	1100001-नेपाल सरकार	01-नगर			२,२०६,०००.००	१,०६८,०००.००	८२८,०००.००	२१०,०००.००	१,०६८,०००.००	०.००	१,०६८,०००.००
					२,२०६,०००.००	१,०६८,०००.००	८२८,०००.००	२१०,०००.००	१,०६८,०००.००	०.००	१,०६८,०००.००
सिपिको डेक भन्दा	1100001-नेपाल सरकार	01-नगर			९६,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	९६,०००.००
					९६,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	९६,०००.००
लगायतका बन्धनको डेक भन्दा	1100001-नेपाल सरकार	01-नगर			४८,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	४८,०००.००
					४८,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	४८,०००.००
डुवा बन्धनको डेक भन्दा	1100001-नेपाल सरकार	01-नगर			२६९,०००.००	११२,४००.००	११२,४००.००	०.००	११२,४००.००	८२,०००.००	२६९,४००.००
					२६९,०००.००	११२,४००.००	११२,४००.००	०.००	११२,४००.००	८२,०००.००	२६९,४००.००
सुरी बन्धन भन्दा	1100001-नेपाल सरकार	01-नगर			४४,०००.००	४,०००.००	४,०००.००	०.००	४,०००.००	०.००	४,०००.००
					४४,०००.००	४,०००.००	४,०००.००	०.००	४,०००.००	०.००	४,०००.००
लगायतका बन्धनको सम्बन्धमा खर्च	1100001-नेपाल सरकार	01-नगर			१,४९०,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	१,४९०,०००.००
					१,४९०,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	१,४९०,०००.००
१४. सुरक्षा खर्च	1100001-नेपाल सरकार	01-नगर			४,६३,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	४,६३,०००.००
					४,६३,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	४,६३,०००.००
१५. डे.न.भन्दा खर्च	1100001-नेपाल सरकार	01-नगर			२,४९,०००.००	६७,४९९.६९	०.००	६७,४९९.६९	६७,४९९.६९	०.००	१,८१,५००.३१
					२,४९,०००.००	६७,४९९.६९	०.००	६७,४९९.६९	६७,४९९.६९	०.००	१,८१,५००.३१
कुल सरकारी खर्च	1100001-नेपाल सरकार	01-नगर			१,४९,०००.००	१,३८,१०९.६४	१,३८,१०९.६४	०.००	१,३८,१०९.६४	०.००	१,३८,१०९.६४
					१,४९,०००.००	१,३८,१०९.६४	१,३८,१०९.६४	०.००	१,३८,१०९.६४	०.००	१,३८,१०९.६४
पूरी विधि	1100001-नेपाल सरकार	01-नगर			९२,०००.००	८४,४९९.६९	८४,४९९.६९	०.००	८४,४९९.६९	०.००	९,५००.३१
					९२,०००.००	८४,४९९.६९	८४,४९९.६९	०.००	८४,४९९.६९	०.००	९,५००.३१
लगायतका खर्चको नाम रकम (पेस्की बाहेक) सम्बन्धमा खर्च (कुल)	1100001-नेपाल सरकार	01-नगर			६,७७,०००.००	२,९९,६००.००	१,६९,६००.००	४२,०००.००	२,९९,६००.००	०.००	२,९९,६००.००
					६,७७,०००.००	२,९९,६००.००	१,६९,६००.००	४२,०००.००	२,९९,६००.००	०.००	२,९९,६००.००
रेगुल भन्दा	1100001-नेपाल सरकार	01-नगर			१,१२६,०००.००	४६,०३७.००	४६,०३७.००	०.००	४६,०३७.००	०.००	४६,०३७.००
					१,१२६,०००.००	४६,०३७.००	४६,०३७.००	०.००	४६,०३७.००	०.००	४६,०३७.००
पानी फिलो पानी	1100001-नेपाल सरकार	01-नगर			४०९,०००.००	७७,६८७.४०	७७,६८७.४०	०.००	७७,६८७.४०	०.००	३३१,३१२.६०
					४०९,०००.००	७७,६८७.४०	७७,६८७.४०	०.००	७७,६८७.४०	०.००	३३१,३१२.६०
सिपिको भन्दा	1100001-नेपाल सरकार	01-नगर			३००,०००.००	३२,०००.००	३२,०००.००	०.००	३२,०००.००	०.००	२६८,०००.००
					३००,०००.००	३२,०००.००	३२,०००.००	०.००	३२,०००.००	०.००	२६८,०००.००
नेपा/ इन्टरनेशनल/महासुर	1100001-नेपाल सरकार	01-नगर			७४६,०००.००	२००,६६६.६०	२००,६६६.६०	१००,४३३.४०	२००,६६६.६०	०.००	२४६,९३३.६०
					७४६,०००.००	२००,६६६.६०	२००,६६६.६०	१००,४३३.४०	२००,६६६.६०	०.००	२४६,९३३.६०

खर्च/वित्तीय नम्बर / नाम	प्राथमिक वह		द्वितीय वह		अन्तिम बजेट	यस महिना सम्मको विकास	गत महिना सम्मको खर्च	यस महिनाको खर्च	यस महिना सम्मको खर्च	पेस्की	पेस्की बाहेक खर्च रकम
	स्रोत व्यहोने निकाय	मुक्तानी विधि	स्रोत व्यहोने निकाय	मुक्तानी विधि							
12 संघसाथ विद्यालयका शिक्षकविकासका पारितोषिक र अन्य सुविधाको आवरण	1100001-संघसाथ संकेत	01-जम्मा			२००,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	२००,०००.००
13 यात्रा अतिथिगत विभिन्न विषयमा अनुभव अदान, बडका तथा शिक्षक अभिबन्धक प्रदान	1100001-संघसाथ संकेत	01-जम्मा			२००,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	२००,०००.००
14 आयोगका आरम्भक अन्वयिक अनुदान - कर्मचारी सेवा, आर्थिक	1100001-संघसाथ संकेत	01-जम्मा			१४०,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	१४०,०००.००
15 सेवा तथा स्थानीय सहका मालिक कर्मचारी सम्बन्धीत कानून पुरावकोष तथा कार्यालय	1100001-संघसाथ संकेत	01-जम्मा			३००,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	३००,०००.००
16 कक्षा सारि सेवा र विषयको अधिकारको अधिकार कानूनको पुरावकोष तथा कक्षा	1100001-संघसाथ संकेत	01-जम्मा			२००,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	२००,०००.००
17 विभिन्न सरोकारवाला शिक्षक (शिक्षक, कर्मचारी सहरी) आरक्षणका लागि पाठ्यक्रम	1100001-संघसाथ संकेत	01-जम्मा			१४०,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	१४०,०००.००
18 आचारसूचि मानव अधिकार अधिकार कौशल मुक्तिका लागि सरोकारवालासँगै कक्षा	1100001-संघसाथ संकेत	01-जम्मा			२००,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	२००,०००.००
19 हुन पीडितहरूको मानव अधिकार बन्धक सक्ने बाधक/अनुदान	1100001-संघसाथ संकेत	01-जम्मा			२००,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	२००,०००.००
20 सैनिक/सैनिकी सुविधाहरू सहकारक मिति, कर्मचारी तथा सैनिकी कक्षा तथा सैनिकी उपर	1100001-संघसाथ संकेत	01-जम्मा			१००,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	१००,०००.००
21 आयोगका सैनिकी सरोकारवाला सैनिकी	1100001-संघसाथ संकेत	01-जम्मा			१००,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	१००,०००.००
3 सैनिक तथा सैनिक कक्षाहरूको अधिकारको विषयमा कक्षा	1100001-संघसाथ संकेत	01-जम्मा			१००,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	१००,०००.००
4 कक्षा विच्छेद हुने सैनिकी विच्छेद तथा सैनिकी कक्षाको आवरण र सैनिकी उपर	1100001-संघसाथ संकेत	01-जम्मा			१००,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	१००,०००.००
5 न्यायिक विधि अधिकारको सम्बन्धमा अधिकार तथा कानूनको विषयमा	1100001-संघसाथ संकेत	01-जम्मा			२००,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	२००,०००.००
6 सैनिक सरोकारवाला सैनिकी सरोकारवालासँगै कक्षा	1100001-संघसाथ संकेत	01-जम्मा			१००,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	१००,०००.००
7 सैनिक सैनिक तथा सैनिकी कक्षा तथा सैनिकी कक्षा	1100001-संघसाथ संकेत	01-जम्मा			१४०,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	१४०,०००.००
8 सैनिक सैनिकी कक्षा तथा सैनिकी कक्षा	1100001-संघसाथ संकेत	01-जम्मा			१४०,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	१४०,०००.००
9 सैनिक सैनिकी कक्षा तथा सैनिकी कक्षा	1100001-संघसाथ संकेत	01-जम्मा			१००,०००.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	१००,०००.००

apilata@2140

वित्तीय स्तर / नाम	प्राथमिक तह		द्वितीय तह		अन्तिम बजेट	यस महिना सम्मको विकास	गत महिना सम्मको खर्च	यस महिनाको खर्च	यस महिना सम्मको खर्च	रोक्ती	पेस्की बाहेक खर्च रकम	बाँकी
	स्रोत व्यहोर्ने निकाय	स्रोत व्यहोर्ने भुक्तानी विधि	स्रोत व्यहोर्ने निकाय	भुक्तानी विधि								
रकम प्रतिनिधि सरकार (राज्य)	1100001-नयाँ सरकार	01-नयाँ			४६०,०००.००	४६,८८८.००	४६,९१८.००	१७,९७०.००	६४,८८८.००	०.००	६४,८८८.००	४९,९१९.००
प्रतिबन्ध (राज्य)	1100001-नयाँ सरकार	01-नयाँ			४६०,०००.००	४६,८८८.००	४६,९१८.००	१७,९७०.००	६४,८८८.००	०.००	६४,८८८.००	४९,९१९.००
यसो पर मात्रा	1100001-नयाँ सरकार	01-नयाँ			६००,०००.००	१४१,८४४.००	१४१,८४४.००	१००,०००.००	१४१,८४४.००	१००,०००.००	४१,८४४.००	४९८,१५६.००
					२०,४९०,०००.००	६,४४९,९२०.००	६,४४९,९२०.००	१,६९३,९८०.००	६,४४९,९२०.००	०.००	६,४४९,९२०.००	१४,०३८,०८०.००
	1100001-नयाँ सरकार	01-नयाँ			२०,४९०,०००.००	६,४४९,९२०.००	६,४४९,९२०.००	१,६९३,९८०.००	६,४४९,९२०.००	०.००	६,४४९,९२०.००	१४,०३८,०८०.००
					१४३,२८८,०००.००	४६,९१९,९१३.१०	४६,९१९,९१३.१०	६,३८३,८४४.७२	४६,९१९,९१३.१०	६,३८३,८४४.७२	६,३८३,८४४.७२	९६,३३९,३६४.६०
					१४३,२८८,०००.००	४६,९१९,९१३.१०	४६,९१९,९१३.१०	६,३८३,८४४.७२	४६,९१९,९१३.१०	६,३८३,८४४.७२	६,३८३,८४४.७२	९६,३३९,३६४.६०
					१४३,२८८,०००.००	४६,९१९,९१३.१०	४६,९१९,९१३.१०	६,३८३,८४४.७२	४६,९१९,९१३.१०	६,३८३,८४४.७२	६,३८३,८४४.७२	९६,३३९,३६४.६०

यस गर्ने :
नाम :
पद :
मिति :

प्रमाणित गर्ने :
नाम :
पद :
मिति :

१३. तोकिए बमोजिमका अन्य विवरण

- मानव अधिकार उल्लङ्घनका घटनाको अनुगमन तथा अनुसन्धानसम्बन्धी जिम्मेवारी तोकिएको,
- आयोगका सबै कार्यालयहरूका सूचना अधिकारीहरूलाई सूचना प्रकाशन गर्न पत्राचार गरिएको,
- सबै कार्यालयका सूचना अधिकारीहरूको नाम आयोगको वेबसाइटमा राखिएको ।

१४. वेबसाइटको विवरण : www.nhrcnepal.org

१५. प्राप्त वैदेशिक सहायता, ऋण, अनुदान एवं प्राविधिक सहयोग र सम्झौताको विवरण

- UNDP सँग March 2016 मा आयोगको रणनीतिक योजना (Strategic Plan Support Project - SPSP) मा हस्ताक्षर भई हालसम्म कार्यान्वयनमा रहेको ।

१६. सञ्चालित कार्यक्रम र सो को प्रगति प्रतिवेदन

क्र. स.	कामको प्रकृति	सङ्ख्या	विषय	कैफियत
१. मानव अधिकार संरक्षण				
१.१	ग्रहण गरिएका उजुरीहरू	१००	मानव अधिकारसम्बन्धी विभिन्न विषयहरू	

१.२	अनुगमन	२२० पटक	<ul style="list-style-type: none"> ▪ राजनीतिक तथा नागरिक अधिकार: समग्र मानव अधिकार अवस्था, कैदीबन्दीहरूको अधिकार, न्यायप्रशासन आदि ▪ आर्थिक, सामाजिक तथा सांस्कृतिक अधिकार: स्वास्थ्य, वातावरण, उपभोक्ताको अधिकार, प्राकृतिक प्रकोप(बाढि पहिरो) बाट विस्थापितहरूको अधिकार, ज्येष्ठ नागरिक, महिला, बालबालिका, जातीय विभेद, सिमान्तकृत समुदायहरू, अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार, आप्रवासी कामदारको अधिकार आदि । 	
१.३	अनुसन्धान	३५४ वटा	<ul style="list-style-type: none"> • नागरिक तथा राजनीतिक अधिकार: जीवनको अधिकार, यातना, बेपत्ता, बलात्कार • आर्थिक, सामाजिक तथा सांस्कृतिक अधिकार: विस्थापित, पुनःस्थापना, सम्पत्ति लुटपाट, क्षतिपूर्ति, • महिला अधिकार, बाल अधिकार, जातीय विभेदविरुद्धको अधिकार आदि । 	
१.४	निर्णय भएका उजुरी संख्या	४०४	राजनीतिक तथा नागरिक अधिकार, न्याय-प्रशासन, अपहरण, विस्थापित, आर्थिक, सामाजिक तथा सांस्कृतिक अधिकार, यातना, जातीय विभेद, महिला अधिकार आदि ।	
१.५	सिफारिस	११५	१०२ उजुरीगत र १३ नीतिगत	
२. मानव अधिकार संवर्द्धन				
२.१.	संबर्धन	२३१०	मानव अधिकारको अवस्था, शान्ति-सुरक्षा र बेपत्ता पारिएका व्यक्तिको अधिकार, सङ्क्रमणकालीन न्याय, खाद्य अधिकार, स्थानीय निकायमा विवाद निरूपण, नागरिक तथा राजनीतिक अधिकार, आर्थिक, सामाजिक तथा सांस्कृतिक अधिकार, बाल अधिकार, महिला अधिकार, अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार, कोभिड-१९ र स्वास्थ्यको अधिकार, ज्येष्ठ नागरिकको अधिकार, अल्पसङ्ख्यको अधिकार, उपभोक्ताको अधिकार, आप्रवासी कामदारको अधिकार, सामूहिक अधिकार, विश्वव्यापी आवधिक समीक्षा, आयोगको सिफारिस कार्यान्वयन, कानूनमा संशोधन आदि ।	

३. प्रकाशन				
३.१	प्रतिवेदन, जर्नल, पुस्तक, ब्रोसर	११	प्रतिवेदन, पुस्तिका, जर्नल आदि	
३.४	प्रेस विज्ञप्ति प्रेस नोट पत्रकार सम्मेलन	४४ पटक ३ पटक	मानव अधिकारका विविध विषयहरू	
४. मानव संसाधन				
५.१	अध्यक्ष	१		
	सदस्य	४		
५.२	कर्मचारी	२१६	आयोगका सम्पूर्ण कार्यालयमा कार्यरत	
६	कार्यालयहरू	११ वटा	केन्द्रीय कार्यालय, सात प्रदेश कार्यालय र तीन प्रदेश शाखा कार्यालय	

१७. आयोगले वर्गीकरण तथा संरक्षण गरेको सूचनाको नामावली

क्र. सं.	सूचनाको विवरण	सूचना प्रवाह गर्नु नपर्नाको कारण	महल ३ मा उल्लेखित कारण ऐनको दफा ३ को उपदफा ३ सँग सम्बन्धित खण्ड	सूचना गोप्य रहने अवधि	कैफियत

१	नेपालको सार्वभौमसत्ता, अखण्डता, राष्ट्रिय सुरक्षा, सार्वजनिक शान्ति सुव्यवस्था वा अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्धमा गम्भीर खलल पर्ने प्रकृतिका तथ्यहरू फेला पारेको र त्यस्तो विषय संलग्न भएको अनुगमन प्रतिवेदन ।	नेपालको सार्वभौमसत्ता, अखण्डन, राष्ट्रिय सुरक्षा, सार्वजनिक शान्ति सुव्यवस्था वा अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्धमा गम्भीर खलल पर्ने भएकोले ।	(क)	१० वर्ष	
२	मानव अधिकार उल्लङ्घनका घटनाको अनुगमन तथा अनुसन्धानसँग सम्बन्धित तथ्य र विवरण ।	मानव अधिकार उल्लङ्घनको अनुसन्धान, तहकीकात तथा अभियोजनमा असर पर्ने सक्ने भएकोले ।	(ख)	१० वर्ष	
३	आयोगले आन्तरिकरूपमा अनुसन्धान गरिरहेको विषय ।	अनुसन्धानको गोपनीयतामा असर पर्ने भएकाले ।	(ग)	अनुसन्धान सम्पन्न नभएसम्म	
४	जातजाति वा सम्प्रदाय बिचको सुसम्बन्धमा प्रत्यक्ष असर पर्ने तथ्यहरू समेटिएको अनुगमन प्रतिवेदन ।	जातजाति वा सम्प्रदाय बिचको सुसम्बन्धमा प्रत्यक्ष असर पर्ने भएकोले ।	(घ)	१० वर्ष	
५	उजुरीकर्ताको विवरण र उजुरीको विषय तथा छानविन तहकीकात सम्बन्धी विवरण ।	छानविन, अनुसन्धान एवम् तहकीकातमा असर पर्ने सक्ने भएकोले	(ख) र (ङ)	१० वर्ष	

१८. आयोगमा परेका सूचना मागसम्बन्धी निवेदनको विवरण

सि. नं.	सूचना माग गर्नेको नाम	माग गरेको सूचनाको विषय	माग गरेको मिति	सूचना उपलब्ध गराएको मिति	कैफियत
१	श्रीना नेपाल	सरोगेसी आमाको सम्बन्धमा आयोगबाट सम्बन्धित निकायलाई ध्यानाकर्षण तथा कार्यान्वयनको लागि भएको पहलहरुबारे जानकारी गराउन अनुरोध गर्दै पत्राचार गरिएको	२०८०।९।१	२०८०।९।१७	

१९. अन्यत्र प्रकाशन भएका सूचनाहरूको विवरण ः

आयोगका सबै प्रतिवेदन, सूचना र प्रेस विज्ञप्तिहरू आयोगको वेवसाइट आयोगको www.nhrcnepal.org , आयोगको Facebook:<https://www.facebook.com/National-Human-Rights-Commission-of-Nepal-NHRC-Nepal-306820312685490/> Twitter: <https://twitter.com/NepalNHRC> र Youtube: <https://www.youtube.com/channel/UCxUHiAmVFDviisfXadW8oVA> मा हेर्न सकिने व्यवस्था रहेको ।

दुर्गा पोखरेल
सहायक सूचना अधिकारी

झङ्करबहादुर रावल
सूचना अधिकारी

मिति : २०८० माघ १५ गते ।